

Memaliki müstahlasada işgal müddetince tekevvün eden her nevi deavi ve muamelâtı şeriye ve nizamiye ile sâdır olan hükümler hakkında yapılacak muameleye dair kanun

No.
317

BİRİNCİ MADDE — İstihlâs edilen ve edilecek olan mahaller mehakimince işga müddeti zarfında sâdır olan ahkâm ve mukarreratı şeriye ve hukukiye ve ticariye ve muamelâtı icraiye fıkaraî âtiye dairesinde muameleye tâbidir:

A) Tarihi istihlâsta derdesti rüyet bulunan deavi ve muamelât usul ve kavanini mevzua dairesinde rüyet ve istihlâs tarihinden sonra teçdidi dâva edilmezse işgal esnasındaki dâva ile bu iki dâvadan muamelesi ilerlemiş olanlar intaç olunur.

B) İşgal esnasında ita ve tebliğ edilip tarihi istihlâsta iktisabı katiyet etmemiş olan hükümler hakkında tariki kanuniye müracaat için kanunen muayyen olan müddetler işbu kanunun tarihi meriyetinden itibaren cereyana başlar.

C) Esnayi işgalde ita edilip temyizden geçmeksizin iktisabı katiyet eylemiş ve fakat henüz icra edilmemiş olan hükümler işbu kanunun tarihi meriyetinden itibaren kanunen muayyen olan müddetleri zarfında usulen itiraz veya istinaf veya temyiz olunabilir. Bu veçhile fesih veya nakzı talep olunmıyan ilâmat ile tariki temyizden mürrur ederek kesbi katiyet etmiş olan ilâmat kabiliyeti icraiye haizdir.

D) Esnayi işgalde temyizden geçmeksizin iktisabı katiyet edip tamamen veya kısmen tenfiz edilmiş olan hükümler işbu kanunun tarihi meriyetinden itibaren kanunen muayyen olan müddetleri zarfında itiraz veya istinaf veya temyiz olunabilir. Bu veçhile fesih veya nakzı talep olunmıyan ilâmat ile tariki temyizden mürrur ederek kesbi katiyet etmiş olan ilâmata müstenit muamelâtı sabıkai icraiye iade olunmaz. İşbu fıkranın şümülünden nikâh ve talâka dair ita kılınmış olan hükümler müstesnadır.

H) (C) ve (D) fıkralarındaki usul ve ahkâm nafaka hakkındaki hükümlere de şâmilidir. Şu kadar ki tariki kanuniyemüracaatla hükmü fesih veya nakız takdirinde işbu fesih veya nakız icra edilmiş olsun olmasın makabline müessir olmaz.

İKİNCİ MADDE — İstihlâs olunan mahaller mehakim ve devairi cezaiye ve memurin muhakematına dair olan kanun mucibince müteşekkil heyetler tarafından işgal müddeti zarfında cereyan edenbilecümle muamelât ve muhakemat ve bu bapta sâdır olan ahkâm ve mukarrerat fıkaraî âtiye dairesinde muameleye tâbidir :

E) İstihlâs tarihinde maznun veya müttehim oldukları anlaşılın eşhasa müteallik evrakın muhtevi olduğu efal, Büyük Millet Meclisi Hükümetince mer'i kavanine nazaran müstelzimi mücazat efalden olduğu takdirde tahkikat ve muhakematı kaldığı noktadan itibaren itmam ve müstelzimi mücazat efalden bulunmadığı takdirde muamelâtı mesbuka iptal olunur.

B) Esnayi işgalde bir cürümden dolayı mahkûm bulunupta haklarında hükmü kesbi katiyet etmemiş olan eşhasın turuku kanuniyeye müracaat için muayyen müddetleri işbu kanunun her mahalde neşir ve ilânının ferdasından itibaren cereyana başlar.

C) Esnayı işgalde kesbi katiyet etmiş ilâmat ile mahkûm bulunan eşhas işbu kanunun tarihi mer'iyetinden itibaren müddeti kanuniyeleri zarfında usulüne tevfikân turuku kanuniyeye müracaat edebilirler. Bu kabîl ilâmattan Büyük Millet Meclisi Hükümetince mer'ı kavanine muhalif olanlar hakkında müdeiumumiler iki ay zarfında resen turuku kanuniyeye müracaat ederler.

İşbu ilâmattan Mahkemei temyizce musaddak olanlar ancak Büyük Millet Meclisi Hükümetince mer'i kavanine muhalif olduğu takdirde gerek mahkûmualeyhler ve gerek müdeiumumiler tarafından işbu kanunun tarihi mer'iyetinden itibaren kezaîk iki ay zarfında Heyeti Temyiziyeye bilmüracaâ bunların yeniden tetkiki talep olunur.

ÜÇÜNCÜ MADDE — İşgal menatıkında mütareke tarihi olan 30 teşrinievvel 1334 den sonra müteşekkîl divanı harpler tarafından mütarekeden evvel ika edilmiş olan ceraimi siyasiyeden ve badelmütareke Büyük Millet Meclisi Hükümetine her ne suretle olursa olsun müzaheretten dolayı verilen hükümlerle Büyük Millet Meclisi Hükümetince mer'i kavanine muhalif olarak teşekkül eden mahkemelerden ve alehlîlak işgal mehakiminden verilen bilûmum hükümler keenlemeyekündür.

DÖRDÜNCÜ MADDE — İstanbul ve mülhakatı mehakim ve devairi Adliye ve Şeriyesince cereyan etmiş olan bilcümle muamelât ile mehakim ve devairi mezkûreden sadır olan ahkâm ve mukarrerat muteberdir.

BESİNCİ MADDE — İşbu kanun tahliye edilen mahallerde münteşir gazetelele neşri ve gazete bulunmıyan yerlerde alelûsul ilân tarihinden itibaren mer'iyülieraadır.

ALTINCI MADDE — İşbu kanunun icrayi ahkâmına Adliye ve Müdafaai Milliye vekilleri memurdur.

28 mart 1339 ve 10 şaban 1341

	Tarih	No.	Makam
Büyük Millet Meclisi Riyasetinden tebliğ	: 28 mart 1339	1/428	İcra Vekilleri Heyeti Riyasetine
Meclis zabıt ceridelerindeki müzakerat fıkrısı	: 28		
İşbu kanunun alâkadar olduğu diğer kanunlar	: 28	160:181,203:204,375:394,480:487,502,513	